

บันทึก

เรื่อง บริษัท Broadcast Relay Service (Overseas) Ltd.
ขออนุญาตทำการกระจายเสียงแบบ Rediffusion

ตามหนังสือกรมโฆษณาการที่ จ.๑๓๔๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ว่า ผู้แทนบริษัท Broadcast Relay Service (Overseas) Ltd. ซึ่งตั้งสำนักงานอยู่ในกรุงลอนดอนได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีขออนุญาตให้บริษัททำการกระจายเสียงจากสาย (rediffusion) เผยแพร่แก่ชาวไทย นายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้กระทรวงคมนาคมพิจารณา กระทรวงคมนาคมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรมอบให้กรมโฆษณาการดำเนินการร่วมกับกรมไปรษณีย์โทรเลข ส่วนในปัญหากฎหมายควรให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความว่าจะขัดกับพระราชบัญญัติวิทยุสื่อสาร และพระราชบัญญัติโทรเลขโทรศัพทศัณปะการใดหรือไม่ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งอนุมัติให้บริษัทจัดตั้งการกระจายเสียงดังกล่าวได้ และให้กรมโฆษณาการดำเนินการต่อไป กรมโฆษณาการพิจารณาแล้วเห็นว่า ในเรื่องการวิทยุกระจายเสียงนั้น ได้มีพระราชบัญญัติวิทยุสื่อสาร พ.ศ. ๒๔๗๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๑ มอบอำนาจการควบคุมให้แก่กรมโฆษณาการ แต่เกรงว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้จะครอบคลุมไปไม่ถึงการกระจายเสียงจากสายนี้ จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าถ้าหากการอนุญาตดำเนินการกระจายเสียงจากสายนี้ พระราชบัญญัติวิทยุสื่อสารฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่มอบอำนาจให้แก่กรมโฆษณาการครอบคลุมไปไม่ถึง ควรจะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโทรเลขโทรศัพท พ.ศ. ๒๔๗๗ นั้น เมื่อได้ตรวจดูบทบัญญัติในมาตรา ๔ (๑) ที่ว่า “เครื่องโทรเลขหรือเครื่องโทรศัพท หมายความว่า เครื่องโทรเลขหรือเครื่องโทรศัพทชนิดใช้กำลังไฟฟ้า รวมทั้งเครื่องใช้และเครื่องสำหรับส่งหรือทำการโทรเลขโทรศัพท หรือการคมนาคมอื่นโดยใช้กำลังไฟฟ้า” ย่อมเห็นได้ว่า บทบัญญัตินี้มีความหมายกว้างมาก กล่าวคือ สำหรับเครื่องโทรศัพทนั้น ถ้าเป็นเครื่องที่ใช้ทำการส่งเสียงหรือพูดโดยใช้กำลังไฟฟ้าไปยังที่ใด ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการส่งเสียงหรือพูดโต้ตอบกลับกันได้ ก็ถือว่าเป็นเครื่องโทรศัพทตามความหมายแห่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวแต่ตามความเข้าใจโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ถือว่า จะต้องสามารถส่งเสียงหรือพูดโต้ตอบกลับกันได้จึงจะเป็นเครื่องโทรศัพท มิฉะนั้นก็ไม่ใช้เครื่องโทรศัพท ทั้งนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับหลักวิชาการ ดังนั้นเพื่อความถูกต้องและแน่นอน คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้เชิญผู้แทนกระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในทางโทรศัพทมาชี้แจงให้เห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ปรากฏจากคำชี้แจงของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวว่า

เครื่องโทรศัพท์ที่ประดิษฐ์ขึ้นเป็นครั้งแรกนั้นตามความคิดของผู้ประดิษฐ์ก็ประสงค์ที่จะให้พูดโต้ตอบไปมาได้ แต่ยังใช้พูดโต้ตอบกันไม่ได้ คงพูดไปได้จากทางใดทางเดี๋ยวนั้น ต่อมาจึงได้คิดสร้างเครื่องโทรศัพท์ที่ใช้พูดโต้ตอบไปมาได้สำเร็จดังที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้ แต่ในสมัยปัจจุบันก็มีเครื่องโทรศัพท์ที่ใช้พูดไปได้ทางเดียว เช่นเครื่องโทรศัพท์สำหรับพูดสั่งการงานในที่ประชุมหรือสำนักงานใหญ่ ๆ ซึ่งนิยมใช้กันแพร่หลายเหมือนกัน และผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ชี้แจงโดยสรุปว่า คำว่า โทรศัพท์ ตามหลักวิชาการปัจจุบัน ก็คือการส่งเสียงจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งด้วยกำลังไฟฟ้าโดยใช้สายลวดเป็นสื่อ ลักษณะของเครื่องโทรศัพท์ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ชี้แจงมานี้ พึงเห็นได้ว่าเป็นลักษณะที่ตรงตามความหมายของบทบัญญัติดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับการกระจายเสียงแบบบริติฟิวชันนี้ เมื่อปรากฏว่าเป็นการส่งกระแสเสียงไปตามสายลวดด้วยกำลังไฟฟ้า ก็ถือได้ว่าเป็นเครื่องโทรศัพท์ตามความหมายแห่งบทบัญญัติดังกล่าว เพราะฉะนั้นจึงอยู่ภายใต้ความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยโทรเลขโทรศัพท์

อนึ่ง ปรากฏว่าการกระจายเสียงแบบบริติฟิวชันนี้จะต้องมีการชิงสายลวดที่ให้กำลังไฟฟ้าไปในที่สาธารณะด้วย ฉะนั้นกรณีจะต้องอยู่ภายในบังคับของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติโทรเลขโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสาร เฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องการวิทยุกระจายเสียงนั้น อะไรเป็นส่วนแห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ซึ่งร้านค้าและผู้นำเข้ามาจะต้องขออนุญาต ได้มีบัญญัติไว้ในข้อ ๕ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุสื่อสาร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๓) แล้ว สำหรับการกระจายเสียงแบบบริติฟิวชันนี้ โดยที่เป็นการกระจายเสียงโดยใช้สายลวดต่อออกจากสถานีไปยังเครื่องแปลงเสียงที่ติดตั้งอยู่ ณ ที่ต่าง ๆ แล้วเสียงก็ดังขึ้น นอกจากนี้รีดิวชันยังใช้รับวิทยุของสถานีต่าง ๆ แล้วทำการถ่ายทอดเสียงไปยังเครื่องแปลงเสียงที่ติดตั้งไว้นั้นด้วย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า รีดิวชันย่อมประกอบด้วยเครื่องอุปกรณ์บางอย่างซึ่งมีลักษณะเป็นเครื่องส่งและรับวิทยุ และเครื่องขยายเสียง (แอมพลิไฟเออร์) เครื่องแปลงเสียง (เล้าสเปกเกอร์) ฯลฯ ดังที่บัญญัติไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับที่กล่าวมาแล้ว เพราะฉะนั้นจึงต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสารด้วย

แม้การกระจายเสียงแบบบริติฟิวชันนี้เป็นเรื่องที่ต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยโทรเลขโทรศัพท์ และกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสารดังกล่าวมาแล้วก็ตามแต่ก็มีลักษณะเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคอย่างหนึ่ง จึงเป็นการสมควรที่จะออกพระราชกฤษฎีการะบุว่าเป็นกิจการอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชนตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พุทธศักราช ๒๔๗๑ เสียด้วย เพื่อรัฐบาลจะได้ดำเนินการควบคุมให้รัดกุมและเหมาะสมแก่กาลสมัย กล่าวคือ เมื่อได้ออกพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว การประกอบกิจการเช่นว่านี้ย่อมจะต้องได้รับสัมปทานจากรัฐบาล และในการให้สัมปทานนี้ รัฐบาลพึงมีสิทธิที่จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรไว้ในสัมปทานก็ได้และเมื่อบริษัทได้รับสัมปทานไปแล้ว ก็มีใช้ว่าในการประกอบกิจการนี้ บริษัทจะได้รับความคุ้มครองหรือกระทำการใด ๆ ตามสัมปทานได้ทุกสิ่ง

ทุกอย่างหาได้ บริษัทยังคงมีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามที่บังคับไว้ในกฎหมายอื่นทุกประการ เช่นในเรื่องการตั้งเสาและชิงสายลวดเพื่อให้กำลังไฟฟ้า เพื่อประโยชน์ในกิจการนี้ บริษัทจำต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติโทรเลขโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และตามมาตรา ๔ - ๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการไฟฟ้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอข้อสังเกตมาด้วยว่า ตามหนังสือของผู้แทนบริษัทถึงนายกรัฐมนตรีขออนุญาตทำการกระจายเสียงแบบรีดิฟวชั่นนี้ จะทำการโฆษณาเป็นภาษาต่างประเทศ (จีน) ด้วย เรื่องนี้ย่อมจะเป็นการขัดกับพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ มาตรา ๗ ซึ่งบัญญัติว่า

“การโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงจะต้องโฆษณาเป็นภาษาไทย” ฉะนั้น ถ้ารัฐบาลได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะให้ทำการโฆษณาเป็นภาษาต่างประเทศได้ด้วยแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติให้บริษัททำการโฆษณาเป็นภาษาต่างประเทศได้ในโอกาสเดียวกันด้วย

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๔๙๓